

EKOŠOLSKI LIST

EŠL- št. 5/ 8. januar 2016

LETO 2016: 20 let programa Ekošola v Sloveniji

Stopili smo v leto 2016, ki je za vse v programu Ekošola pomemben mejnik. Pred dvajsetimi leti, leta 1996, smo začeli orati ledino celostnega programa okoljske vzgoje, ki je imel takrat daljše ime: Ekošola kot način življenja. Že takoj na začetku uvajanja programa smo poudarjali, da ne gre zgolj za posamične okoljevarstvene projekte skupine zagnanih otrok, temveč za sistematično spodbujanje okolju in človeku prijaznega delovanja šole kot celote. Prva nacionalna koordinatorka programa Ekošola v Sloveniji je bila Nada Pavšer, prvi dve šoli pa OŠ Notranjskega odreda Cerknica in OŠ

Bakovci.

V 20 letih je program Ekošola rasel in se razvijal, pri čemer imate ključno vlogo

koordinatorji, mentorji, ravnatelji ter vsi, ki podpirate program – župani, starši, strokovnjaki, partnerska podjetja in drugi. Naše skupno delo je pravzaprav učenje, da so v naravi in okolju procesi, s katerimi se včasih ljudje pogosto težko soočamo in jih neradi sprejemamo.

Predvsem pa se učimo, kako ljudje s svojim delovanjem in odnosi vplivamo na naravo in okolje ter se učimo, kako sobivati s temi procesi. Na planetu smo vsi povezani v celoto – zato je pomembno, da se zavedamo razsežnosti in da skupaj skrbimo zanj.

Vabimo vas, da vztrajamo prihodnjih 20 in več let. Da skupaj ozaveščamo, spoznavamo, raziskujemo, snujemo in ustvarjamo v svojih institucijah, okoljih in domovih – za naravo in z njo. Bodimo torej kot drevesa v gozdu, ki sama zase niso dovolj, ter pišimo knjigo znanja in skupnih dosežkov.

Hvala za druženje z nami.

V tej številki:

Eko-paket

1

*Natečaj Voda je zaklad
Raciklirana kuharija*

2

Portret ekokoordinatorja

3

Ekokviz

3,4

VEČ KOT 700 IZDELKOV V JESENSKEM DELU EKO-PAKETA

Osemnajstega decembra 2015 se je končal jesenski del natečaja Eko-paket, ki je bil razpisan za tri tekmovalne skupine: otroke v vrtcih in prvi triadi OŠ, drugi in tretji triadi ter dijake in študente. Prejeli smo več kot 700 izdelkov iz 101 ustanove, v katerih so mladi ustvarili prevozna sredstva, oblačila, čevlje, torbice, broške, ure, novoletne okraske in druge uporabne izdelke. Strokovna komisija bo prispele izdelke pregledala in jih ocenila skladno s kriteriji

(vsebinska ustreznost, idejna domiselnost, estetski vidik, uporabnost, vključenost otrok).

Vabimo vas, da sodelujete tudi v spomladanskem delu natečaja. Več na: <http://www.ekosola.si/2015-16/projekti/eko-paket/>.

POSKUSITE TUDI VI: Ena izmed šol je izvedla interni nagradni natečaj, v katerem so učenci zasnovali izdelke skupaj s starši. Za izdelke so pripravili načrt, v katerem so zapisali uporabljene materiale, potek in čas izdelave ter delovanje izdelka.

ZAKLJUČEN PRVI NATEČAJ V TEM ŠOLSLEM LETU

V četrtek, 10. decembra 2015, je v prostorih Mestnega muzeja Ljubljana potekala zaključna slovesnost natečaja »Voda je zaklad«. Natečaj smo organizirali skupaj z Veleposlaništvom Kraljevine Nizozemske in Mestnega muzeja Ljubljana, sovpadal pa je z njihovo razstavo VODA. Na natečaju je s fotografijami in risbami na temo vode sodelovalo 52 ustanov oziroma 764 otrok, učencev in dijakov, ki so poslali 1044 del. Nagrade (letalska vozovnica za Nizozemsko, otroško kolo, potovanje z ladjico ter druge) sta nagrajenim udeležencem podelila nizozemski veleposlanik Bart Twaalfhoven in nacionalni koordinator mag. Gregor Cerar.

ZMAGOVALCI

PRVA STAROSTNA SKUPINA (vrtni in prva triada OŠ) – risba

1. mesto OŠ Franceta Bevka Tolmin in Katarina Jan
2. mesto Vrtec Ilke Devetak Tolmin
3. mesto OŠ Šmarje pri Jelšah - POŠ Mestinje

DRUGA STAROSTNA SKUPINA (druga in tretja triada OŠ ter SŠ) – fotografija

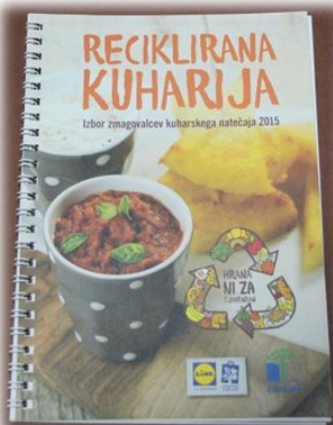
1. mesto Aleksander Korber, ŠC Celje, SŠ za strojništvo, mehatroniko in medije
2. mesto Laura Mežnarič, OŠ Franca Lešnika Vuka Slivnica
3. mesto Teja Rutar, OŠ Franceta Bevka Tolmin

FOTOGRAFIJE ZA IZVIRNOST

- Teja Kralj, OŠ Roje
Sara Jelenko, ŠC Celje - SŠ za strojništvo, mehatroniko in medije
Matija Vene, OŠ Raka
Eva Leban, OŠ Franceta Bevka Tolmin

IZŠLA JE KNJIŽICA RECIKLIRANA KUHARIJA

Izšla je knjižica Reciklirana kuharija, v kateri so zbrani raznoliki in domiselni recepti s preprostimi nasveti in predlogi za uporabo ostankov hrane, ki jih doslej morda niste poznali. Recepte smo zbirali v okviru istoimenskega natečaja, kot del projekta Hrana ni za tjavendan. V njem so otroci, učenci in dijaki raziskovali inovativne načine ponovne uporabe živil in zbirali recepte babic, pri katerih so uporabile preostanek živil ali obrokov. Knjižica je zelo uporabna tako za uporabo v šoli kot doma. Na voljo imamo 100 izvodov knjižice. Naročite jo lahko na naslovu: info@ekosola.si. Brezplačen izvod vam bomo poslali po pošti na vaš naslov.

PORTRET EKOKOORDINATORKE:

mag. Nika Cebin, Gimnazija Ledina

Gimnazija Ledina se je vključila v program Ekošola leta 2008 na pobudo mag. Nike Cebin. Enotedensko izobraževanje v Edinburghu jo je spodbudilo k spremembi odnosa do okolja. Najprej je spremembe začela uvajati pri sebi, pozneje pa je dobljeno znanje, izkušnje in dobre primere uspešno prenesla

na skupino kolegov-učiteljev. Skupaj z dijaki so začeli postopoma vpeljevati različne ekoaktivnosti v šoli.

Med najbolj prepoznavnimi je EKODAN. Zanj skupina koordinatorjev in dijakov ekokrožka v začetku šolskega leta pripravi ekonačrt, v katerem opredeli vsebino, čim bolj merljive cilje, termin in način izvedbe. Načrt predstavijo vodstvu šole in kolektivu na pedagoški konferenci.

Glavni cilj ekodneva je, da povežejo in ozaveščajo čim več dijakov, staršev, lokalne organizacije in medije.

Ekodneve organizirajo tematsko. V šolskem letu 2014/2015 so za osrednjo temo izbrali zmanjševanje ogljičnega odtisa na šoli. Določili so dan, ko so za prevoz v šolo uporabili kolesa ali šli peš. Zapisali so merljive cilje, ki so jih uresničevali skozi

vse šolsko leto. Vabilu za sodelovanje so se odzvali vrhunski strokovnjaki z različnih področij in pripravili številna predavanja: dr. Tomaž Bratkovič s Fakultete za farmacijo je predstavil nastanek novega zdravila, dr. Simon Horvat s Kemijskega inštituta je predaval o genu za debelost, ki ga je pred kratkim odkril s skupino raziskovalcev, dr. Miha Krofel z Biotehniške fakultete je pripovedoval o volkovih in svojih osupljivih srečanjih z njimi, nutricionist dr. Marjan Simčič z Biotehniške fakultete je poudaril pomen hrane in njene varnosti ter opozoril na dodatke v njej, dr. Renata Karba iz Umanotere pa je govorila o tem, kako nas podnebje povezuje. Novinarka in popotnica Mojca Mavec je navdušila s predstavitevjo dežele Bali in povedala, kje dobi ideje za oddajo Čez planke, Miša Kandus pa je kot ozdravljeni odvisnik od droge zaupal svojo življenjsko zgodbo.

Nika Cebin kot zagovornica zdravega življenja in okoljske vzgoje dijakov vidi največjo težavo v prepričljivem ozaveščanju. Dijakom bi morali večkrat dati priložnost, da sami razmišljajo o zasvojenostih, ki škodijo njim in okolju. V sklopu odgovornega načina življenja pa zagovarja ustrezno hrano mladostnikov, za katero bi morali poskrbeti že v okviru šolskega sistema. Da je za srednješolce slabše poskrbljeno, dokazuje tudi akcija »Tradicionalni slovenski zajtrk«, ki je namenjena izključno otrokom v vrtcih in osnovnih šolah, vanjo bi morali biti vključeni tudi srednješolci.

EKOKVIZ 2015/2016

KDO BO LETOŠNJA EKOFACA?

V letošnjem Ekokvizu za osnovne šole bodo učenci preizkušali svoje znanje o biotski raznovrstnosti, pridelavi hrane in ravnanju z odpadki.

Vabimo vas, da se pridružite letošnjemu Ekokvizu za OŠ.

Na spletni strani Ekokviza 2015/2016

<http://eko.telekom.si/> je objavljeno celotno učno gradivo za vse tri sklope: [Biotska raznovrstnost](#), [Hrana](#), [Odpadki](#), ki je dragocena pomoč pri pripravi na tekmovanje.

Na tej spletni strani so objavljena tudi [vprašanja za vajo](#), s pomočjo katerih bodo učenci lahko preizkusili pridobljeno znanje in se naučili reševanja po spletu. Ker so vprašanja za vajo namenjena učenju, vsakemu sledi tudi pojasnilo k pravnemu odgovoru.

Šolsko tekmovanje bo v petek, 12. februarja 2016.

Če se boste odločili za sodelovanje v Ekokvizu za OŠ 2015/2016, ga vpišite v ekoaplikacijo pod C - **Izbirne aktivnosti**. Če je vaš ekoakcijski načrt že potrjen, nam na elektronski naslov info@ekosola.si pošljite podatke (**ime in priimek ter elektronski naslov**) mentorja, ki bo prejemal vsa obvestila o tekmovanju in bo kontaktna oseba za Ekokviz. Rok za prijavo je petek, 15. januarja 2016.

POSTANI EKOFAČA!

Če veš, da biodiverziteta ni žena od biodiverzistrice, da beriberi ni poziv k branju in da imajo tudi odpadki svojo vrednost ter obiskuješ šesti, sedmi ali osmi razred, potem si resnično fača in le korak od tega, da postaneš tudi Ekofača.

Sodeluj na ekokvizu 2016 in pokaži svoje znanje o biotski raznovrstnosti, pridelavi hrane in ravnanju z odpadki.
Več na eko.telekom.si

TelekomSlovenije